

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Vroeg zoeken!

“En die Mij vroeg zoeken zullen Mij vinden.”

Spreuken 8 : 17b

Daarom zoek de Heere 's morgens, als u fit bent, in de dageraad, niet 's avonds, als u moe bent.

Waar bent u, waar ben jij naar op zoek? Mogen we die vraag eens eerlijk aan elkaar stellen op weg en reis naar de eeuwigheid, geliefde lezer..

Zijn we opzoek naar aardse zaken, zoals geluk, voorspoed, rijkdom, vriendschap, aanzien, gemak, luxe, mode enz.? Zoals we van nature geboren worden zijn we van die zoekers van dit aardse geluk.

Maar nu spreekt onze tekst ook van een heel ander zoeken, van het zoeken van 'Mij'.

Mij, dat is de Heere Jezus, hier in dit Bijbelboek wordt Hij aangeduid met de naam Opperste Wijsheid. Leest u maar in het eerste vers van Spreuken 1. Dit indringende Woord Gods komt nu tot u, tot jou, terwijl u 'Bewaar het Pand' leest.

De Heere Jezus richt rechtstreeks het woord tot u en mij: "Zoek Mij en leef!"

Misschien vraagt u zich af: Heere, hoe moet ik U zoeken, hoe kan ik U dan toch vinden?

U mag, ja moet Hem zoeken in de Bijbel, Zijn Woord. Dat zegt de Heere Zelf: Onderzoek de Schriften, want die zijn het die van Mij getuigen. Lees telkens weer in Gods Woord, sla het nooit over.

U kunt de Heere vinden in Zijn huis. Dat zegt ook de dichter van Psalm 27: 'dat ik al de dagen mijns levens mag wonen in het huis des Heeren, om de lieflijkheid des Heeren te aanschouwen'. Span u in om aandachtig te luisteren. Vraag dat ook van tevoren aan de Heere: mag ik luisteren, mag ik daar Uw stem horen, die tot mij spreekt.

De Heere wil door u gevonden worden op het gebed. Roep Mij aan, zegt de Heere, in de dag der benauwdheid en Ik zal u uithelpen.

Je mag de Heere alles vragen wat je ziel nodig heeft. Je mag, ja het is je dure roeping om de Heere aan te lopen om vergeving van de zonden, om een nieuw hart, om de reiniging door Zijn bloed.

Je mag Hem ook vragen om kracht die nodig is om te strijden tegen de zonden, je kwaadheid, je opvliegerigheid, je neiging om te liegen en te bedriegen enz.

U mag het allemaal vragen in uw eigen eenvoudige woorden, het gaat niet om een mooi of lang gebed, maar om een waar en echt gebed. Een schreeuw soms, een zucht naar Boven. En de Heere hoort dat gebed.

Wanneer moet u Hem zoeken?

Dat staat er ook bij, namelijk **vroeg**. In het Hebreeuws betekent dat letterlijk: In de morgenstond, in het begin van de dag. Zo zegt ook Psalm 63 het: "O, God, Gij zijt mijn God, ik zoek U in de dageraad, mijn ziel dorst naar U, mijn vlees verlangt naar U, in een land, dor en mat, zonder water."

Het is ook een zoeken met aandrang, een ijverig zoeken.

Zo klinkt het ook door in de berijming:

O, God, Gij zijt mijn toeverlaat,

U zoek ik met verlangen, zo ras wij 't morgenlicht ontvangen,

Bij 't kriecken van de dageraad. Dat is het vroeg zoeken, ijverig met inspannen krachten. Onze

kanttekenigen geven ook die verklaring als ze opmerken bij het woord 'vroeg', omdat de dingen die in de morgenstond gedaan worden, met grotere ijver worden verricht, zo wordt dit woord ook voor 'alle naarstige onderzoeking' genomen. Naarstig wil dan ook zeggen: met inspanning en met aandrang.

Daarom zoek de Heere 's morgens, als u fit bent, in de dageraad, niet 's avonds, als u moe bent. Maar en zo mag je het ook zeker verstaan: in de dageraad van je leven, als je nog jong bent.

Denk daarbij maar aan de woorden van de wijze Salomo die hij op een ander plaats neerschrijft:

"Gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer dat de kwade dagen komen en de jaren naderen, van welke gij zult zeggen: Ik heb geen lust in dezelve"

Hoe eerder je de Heere gevonden hebt, hoe beter het is. Vraag dat ook maar eens aan iemand, die de Heere vreest. Hij zal het je zeggen: ik ben veel te laat gaan zoeken, al die jaren heb ik de Heere verloornd en tegen Hem gezondigd, dat doet me nog elke dag verdriet. Let er toch op, geliefde lezer: Elke dag, dat u het uitstelt, zult u zich meer en meer verharderen.

De Heere voegt er daarom zo'n heerlijke belofte bij, opdat u het niet langer zult uitstellen: "Die Mij vroeg zoeken **zullen** Mij vinden." Daar hoeft u niet aan te twifelen, dit zegt niet een dominee of een ouderling, maar het is de Heere Zelf, Die het tot u zegt. Hij belooft het u en daarom zal Hij het ook doen! Verlaat uw boze

weg, bekeer je tot de Heere en geloof dit heil en troostrijk Woord. En wat wij nu niet kunnen, dat wil Hij ons nu schenken, bidt daarom

zonder ophouden, want die zo zoekt, zal Hem vinden!

A.A. Egas

Ambtelijke praktijk

Een gericht woord Jakobus 2:8-11

We hebben niet te doen met een oude traditie, maar met een Bijbels gegeven.

Tijdens de kerkvisitatie wordt aan de kerkenraad gevraagd of de wet des Heeren elke zondag de gemeente wordt voorgehouden. Geen overbodige vraag, want de wet van de Heere is niet tijdgebonden. Aan het begin van de morgendienst vindt de lezing van de wet plaats. Althans, zo behoort het te zijn. We hebben niet te doen met een oude traditie, maar met een Bijbels gegeven. De aanhef van de wet en zo de eerste woorden wijzen op de verbondsverhouding. Alsook op onze band met Israël. In de genoemde geboden maakt de Heere Zijn wil kenbaar. In opdracht van de Heere heeft Mozes

die wil van de Heere verduidelijkt zodat Israël overduidelijk kon weten wat de wil, de eis van de Heere was en waaraan men zich had te houden. Met het indringend slot. Vloek en zegen. Nu kan en mag de wet van de Sinai niet afgeschreven worden. Zeker, het evangelie is een rijk gegeven. Maar daardoor is de wet niet verdwenen. Naar de Schrift kan gezegd worden: er is geen wet zonder evangelie en geen evangelie zonder wet. Het spreken van wet en evangelie is niet in de eerste plaats een dogmatische zaak, maar een Bijbels gegeven. Tijdens Zijn omwandeling onder het volk heeft de Heere Jezus Zich gehouden aan de eis, de wil van Zijn Vader en die ook in praktijk gebracht. Het God liefhebben boven alles en de naaste als zichzelf. Met nadruk heeft de Heere Jezus ook gezegd: Ik ben niet gekomen om de wet te ontbinden, maar om die te vervullen. In de apostolische brieven wordt gewezen op de wet en de functies van de wet. Denk aan Efeze 6 waar Paulus wijst op de plichten van de ouders en de kinderen. Verbonden met datgene waar Jakobus op wijst kan gedacht worden aan de wet als regel van en voor het leven. Een zaak die vandaag niet vergeten mag worden. Het accent wordt gelegd op de liefde, wat op zich niet verkeerd is. Maar men kan voorbijgaan aan of voorbijzien wat elk gebod inhoudt. Gelijk ook duidelijk en klaar wordt in ons belijden geschrift de Heidelbergse Catechismus.

Liefde

De uitdrukking: opdat het u welga, is geen losse opmerking maar een vaststaand gegeven. Er staat in de Schrift: in het houden

van Gods geboden is grote loon (Ps. 19:12). Terecht belijden we met de catechismus in zondag 24: Die beloning geschiedt niet uit verdienste, maar uit genade. De Heere Christus gaat in Zijn onderwijs daaraan niet voorbij. In verbondenheid aan Jezus' onderwijs schrijft Jakobus. Indien gij dan de Koninklijke wet volbrengt naar de Schrift: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf, zo doet gij wel (vs. 8). Het is opvallend dat Jakobus de wet koninklijk noemt. Daar straalt zeggenschap in uit. Het gezag en zo de eis van een koning. De wet der liefde is uitgevaardigd door een Koning. Jakobus denkt aan Koning Jezus. De inhoud van Zijn Koninklijke wet is naastenliefde in de praktijk. Die inhoudsbepaling van de wet laat Jezus in Zijn onderwijs duidelijk horen. Mattheüs 22:37-40. Jezus werd de vraag gesteld: Meester, welk is het grote gebod in de wet? Jezus zeide tot hem: Gij zult liefhebben de Heere uw God met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede aan dit gelijk: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten. De uitleg van de wet door Jezus spreekt van gezag hebben. Zo ook als Hij bij Zijn afscheid tot Zijn discipelen zegt: een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt (Joh. 13:34). Wat nu Jakobus citeert uit Lev. 19:18 is een oud gebod, maar niet verdwenen door het spreken en geven door Jezus. Het nieuwe wijst erop dat het gebod nu gedragen wordt door de liefde die Christus in Zijn kruisdood heeft getoond. Zodat de wet als een nieuw gebod, als een Koninklijke wet rust op

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie opgenomen van ds. A.A. Egas over Spreuken 8:17b 'Vroeg zoeken!'. Ds. M.C. Tanis schrijft over Jakobus 2:8-11 'Een gericht woord'. Ds. P. den Butter levert een eerste artikel over koning Jojachin. Ds. J.M.J. Kieviet vervolgt zijn schrijven over het avondmaalsformulier. Ds. P. Roos schrijft over 'islamisering', ds. K. Hoefnagel schrijft een eerste bijdrage over genadetijd.

Ontmoetingsdag Bewaar het Pand

D.V. zaterdag 7 mei (!) in de Christelijke Gereformeerde Kerk te Werkendam. Let erop dat dit niet de zaterdag na Pasen is. Sprekers: ds. M.C. Tanis, ds. M.A. Kempeneers, ds. K. Visser en ds. P. Roos. Dit jaar is het vierhonderd en vijftig jaar geleden dat de Nederlandse Geloofsbelijdenis werd opgesteld door Guido de Brès. Daar willen we op deze ontmoetingsdag aandacht voor vragen. De datum van de volgende ontmoetingsdag is D.V. 24 september 2011 op Urk.

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. donderdag 3 maart verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 24 februari.

AvH

de verzoening die Hij door Zijn Zelfofferande heeft bewerkstelligd en getoond heeft in Zijn zelfopofferende liefde. Samenvattend kan gezegd worden dat de christen-joden gewezen worden op het gebod van Mozes en het gebod van Jezus. Zij behoren beide in praktijk te brengen. Door Gods Geest is het mogelijk. De Geest Die Jezus verdiend heeft en werkt tot levensheiliging.

Omstreden

Daar het aanzien van de persoon een diep ingeworteld gebeuren is en zo veel voorkomend gaat Jakobus op een concrete zaak wijzen. Maar indien gij de persoon aanneemt, zo doet gij zonde en wordt van de wet bestraft als overtreder (vs. 9). Dit zegt Jakobus zo scherp omdat de zonde zo algemeen is geworden zodat zij niet meer als zonde wordt gezien. Het is een algemene zaak. Velen doen het. Het is een zaak die ook nu voorkomt. Er wordt wat gehoord, gezien en nagedaan. Op ethisch gebied vindt er wat plaats. Het gij 'anders' vervaagt. Het aanpassen, het gelijk zijn aan de ander met een vroom tintje neemt toe. Als Jakobus zo met nadruk zegt: ge bedrijft zonde, dan houdt dit verband met het feit dat het beginsel van de wet liefde is. Liefde tot God en liefde tot de naaste. De Koninklijke wet van de Wetgever klaagt aan en dat doet hij elke overtreder, wie hij ook is. Rijk of arm. Oud of jong. De wet stelt schuldig. Veroordeelt. Brandmerkt de persoon als overtreder.

Zelfverblindings

Nu kan er sprake zijn van zelfverblindings. Een ernstige zaak. Want men misleidt zichzelf en handhaaft zichzelf. Men gaat voorbij wat één is en trekt een eigen conclusie. Zo was het bij de farizeeërs. Voor hen was de wet een optelsom van losse geboden. Het was hun visie, zelfs hun overtuiging. Men kan het ene gebod houden en het andere overtreden zonder dat dit iets met elkaar te maken heeft. Zeker, er is onderscheid in de geboden. Maar de geboden vormen gezamenlijk een eenheid. God is één en Zijn wet is één, Zo

behoort ons leven ook één te zijn. Mensen uit één stuk. Één is ook het kengetal van het Joodse geloof. De oude, nog enige belijdenis van het Joodse geloof is: Hoor, Israël, de HEERE onze God is een enig HEERE, Deut. 6:4. De christen-jood Jakobus blijft deze belijdenis getrouw naar het gebod van de Heere zodat hij haar zijn medechristenen in het hart zou willen griffen. Vandaar dat zijn krasse uitdrukking geen scherpe, maar een herderlijke opmerking is. Aanvaardt de eenheid. De eenheid van God en de eenheid van Zijn wet, van Zijn geboden. Samenvattend moet gezegd worden en niet vergeten: al de geboden zijn door één en dezelfde God gegeven en hebben daarom allen hetzelfde gezag. Dit nu wijzigt nooit. Omdat God de Heere de Onveranderlijke is. Er straalt in uit Zijn rechtvaardigheid

maar ook Zijn goedertierenheid en liefde. Maar wie één gebod overtreedt, overtreedt al de geboden. Als bewijsgrond heeft Jakobus het over twee geboden uit de wet des Heeren. Het zevende en het zesde gebod. Bij onze overdenking mag waar Jakobus op wijst niet ontaarden in wetticisme, maar behoort te leiden tot de evangelische plichten. Die plichten ten opzichte van al de geboden mogen niet los gezien worden van Christus de Wetsvolbrenger en Wetsvervuller. Hij buigt ook door Zijn Geest onze wil en stort er nieuwe hoedanigheden in om liefde te kennen tot de eerste en de tweede tafel van de Wet. De inhoud van Psalm 119 blijft niet onbekend.

M.C. Tanis

Hoor, Israël, de HEERE onze God is een enig HEERE, Deut. 6:4.

De praktijk der godzaligheid

Een breed deel van het formulier besteedt Olevianus aan een uiteenzetting van de grote heilswaarde van Christus' lijden en sterven. Nu formuleert hij daarvan de laatste woorden. Die luiden als volgt: "... en heeft eindelijk met Zijn dood en bloedstorting het nieuwe en eeuwige testament, het verbond der genade en der verzoening, besloten toen Hij zeide: 'Het is volbracht!' De vorige keer luisterden we er al naar. We zetten dat dit keer nog even voort.

Een gebouw Gods

Het voorlaatste kruiswoord, daarover gaat het dus nu. "Het is volbracht." We zagen al dat in dit ene woord ("tetelestai") veel andere woorden meeklinken. Het werk is gedaan. Het doel is bereikt. De beloften zijn vervuld. Vrede is gemaakt. Maar ook dit nog, aldus ons formulier: het verbond is besloten! Dát met name zullen wij aan de tafel van Christus denken, vindt Olevianus. Met het geven van Zijn leven en het storten van Zijn bloed heeft de Heere Jezus ten aanzien van het verbond datgene verricht dat onmisbaar is. Hij heeft het verbond besloten, Hij heeft er iets definitiefs van

gemaakt, Hij heeft er de *finishing touch* aan verleend.

Deze gedachten zijn ons mischien wat vreemd. En dat, terwijl het formulier al eeuwenlang in de kerken van de Reformatie wordt gelezen. Elke drie maanden weer. Maar deze zinsnede, ze heeft mischien iets cryptisch, iets verborgens. Heb ik het verkeerd als ik vermoed dat de echte duiding voor velen niet helder is? En dat ook in de bezinning rond en aan het Avondmaal deze heilswerkelijkheid maar nauwelijks wordt overdacht: *Christus heeft aan het kruis het verbond besloten...* Maar als dat het geval is, wordt, zo vrees ik, ook de troost gemist die de vrucht van de overdenking hiervan zou kunnen zijn.

Talloos veel keren komt in de Bijbel het verbond van God ter sprake. Het Oude Testament is er vol van. Maar ook in het Nieuwe Testament is het verbond niet afwezig. Met 'het verbond' doelen we op het verbond der genade. Terecht schreef Thomas Boston in zijn niet te overschatten boek *Het verbond der genade* dat in het gena-

Het werk is gedaan. Het doel is bereikt. De beloften zijn vervuld. Vrede is gemaakt.

De val van de mens is te wijten aan het verbreken van het werkverbond dat de Heere met Adam had opgericht.

deverbond het gehele geheim der zaligheid ligt. De val van de mens is te wijten aan het verbreken van het werkverbond dat de Heere met Adam had opgericht. Maar het herstel van de mens - zeg maar: zijn zaligheid - is van het eerste begin tot het laatste einde volledig te danken aan het geschenk van het genadeverbond. Je zou kunnen zeggen dat de Heere met de mens die hij zalig maakt omgaat op de wijze van het verbond.

Boston vergelijkt op de eerste bladzijden van zijn boek het verbond der genade met een gebouw, "een heerlijk gebouw dat onweersstaanbaar oprees uit het midden van de puinhopen, namelijk een gebouw van genade." Hij werkt deze gedachte op een aansprekende manier uit.

Het ontwerp van dat gebouw was getekend in de eeuwigheid, namelijk in de raad van de drie-enige God. En daarbij gaat het om alle aspecten: de bron van zaligheid, de weg der zaligheid, de middelen tot de zaligheid, de voorwerpen van de zaligheid. "Gode zijn al Zijn werken van eeuwigheid bekend."

De bouwer van dit verbondsgebouw is de drie-enige God Zelf: de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. De Vader in de verkiezing, de Zoon in de verwerving en de Heilige Geest in de toepassing van de verlossing.

Het is duidelijk: het *fundament* is gelegd in de eeuwige raad van God. Maar wanneer werd de eerste steen gelegd? Die verscheen in de vorm van een belofte, de zogenaamde moederbelofte, in verbinding waarmee alle andere beloften zijn gegeven: het Zaad van de vrouw zou het zaad van de slang vermorzelen.

Voor het bouwen van dit gebouw heeft de Heere gebruik gemaakt van veel bijbelheiligen. De vaders van de eerste wereld (Adam, Henoeh en Noach), de patriarchen Abraham, Izak en Jakob; later priesters, profeten en psalmisten. En nog weer later evangelisten en apostelen. Ondanks de tegenstand van de vijand zal het verbond van God naar Zijn gemaakt bestek tot in eeuwigheid oprijzen.

Ik citeer een enkele zin van Boston: "Op de laatste dag zal de

sluitsteen erop worden gelegd. De belofte zal op dat moment zijn volledige vervulling krijgen in de uiteindelijke verlossing van alle voorwerpen van genade. (...) Dan zullen zij wonen in het gebouw van volmaakte genade en eeuwig van genade zingen."

Het vaste verbond

We mogen zeggen: er is niets zo vast als het verbond van God. Het genadebouwwerk van de eeuwige en heilige God die in Zijn lieve Zoon een genadige God is, "is een gebouw van enorm gewicht, zwaarder dan het hele samenstel van hemel en aarde." Als koning David sterven gaat, zingt hij ervan. Hij moet erkennen dat er in zijn eigen huis veel is dat ontbreekt. Maar hij weet van een ander huis, namelijk het verbond van God. Daarvan belijdt hij: "...nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld dat in alles wel geordineerd en bewaard is..." [2 Sam. 23: 5].

En als Jesaja het volk dat in een ellendige ballingschap verkeert, troosten mag, doet ook hij dat met de troost van het vaste verbond: "Bergen zullen wijken en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken en het verbond (!) Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere, uw Ontfermer" [Jes. 54: 10].

En wat wil die ene zinsnede van ons avondmaalsformulier ons nu zeggen over datzelfde verbond, over dat vaste verbond? De Heere Jezus riep aan het kruis uit: "Het is volbracht!" Toen de Heere Jezus dit voorlaatste kruiswoord uitsprak, toen heeft Hij, aldus het formulier, het verbond der genade besloten. In de oorspronkelijke tekst van het formulier staat: Hij heeft dat verbond verzegeld, Hij heeft het bekrachtigd. Hij heeft het verbond van God rechtsgeldig gemaakt. Zo is het ook.

Want wat is daar op Golgotha gebeurd? Daar heeft de Heere Jezus betaald met de kostbare prijs van Zijn bloed. Daar is voldaan. De schuld is geboet, de straf is gedragen, de breuk is hersteld. Aan Gods gerechtigheid is genoegdoening gegeven. De heilige God is tevreden gesteld. Dat is de diepste

reden dat de Heere Jezus het hier uitroept dat alles volbracht is. Nu Hij daadwerkelijk Zijn bloed heeft gestort, nu heeft het eeuwige verbond van Gods genade rechtskracht ontvangen. Nu is het rechtsgeldig. Nu is het gefundeerd. Aan de grote voorwaarde van dat verbond is nu eindelijk voldaan. Het verbond met zijn beloften is verzegeld met bloed. De bloedstorting door Christus is als het ware het lakzegel aan de akte van het verbond. Het is de bevestiging dat aan alle voorwaarden is voldaan.

Een straat van bloed

Laat ik om dit nog wat nader toe te lichten met u teruggaan naar een oude geschiedenis. Naar de verbondssluiting met Abram. Die is ons beschreven in Genesis 15. De Heere zei op enig moment tot Abram, Zijn vriend: "Ik ben de Heere, die u uitgeleid heb uit Ur der Chaldeën. Ik zal u dit land geven. U zult het erfelijk bezitten." Maar Abram, ach, hij bezat nog geen enkele streep grond. Hij was een vreemdeling in een vreemd land. Is het wonder dat hij vertwijfeld aan de Heere vraagt: "Waarbij zal ik het weten, Heere, dat ik het werkelijk erfelijk bezitten zal?" Abram, de vader der gelovigen, vraagt een bevestiging van de Heere. Zijn geloof is bij tijden ook maar een wankelend vertrouwen. En dan gaat de Heere Hem Zijn verbond tonen in een zichtbaar gebeuren. Het verbond zal nu worden gesloten door middel van een heilige ceremonie. Abram moet enkele dieren nemen: een vaars, een geit en een ram. Hij moet ze midden door delen en de stukken tegenover leggen. Tussen deze gedeelde dieren ontstaat zo iets als een weg, een straat van bloed. Abram gehoorzaamt. Het was het gebruikelijke ritueel bij het sluiten van een verbond tussen partijen in die dagen. Opmerkelijk is wel dat in het Hebreeuws de aanduiding van het 'sluiten' van het verbond is: het 'snijden' van het verbond. Zonder bloedstorting zal er geen verbond rechtsgeldig zijn.

Ik ga er nu aan voorbij dat het vervolg van het ritueel op zich

wachten laat. De zon gaat onder. Abram is inmiddels in een diepe slaap gevallen. Maar dan, plotse-ling, als de duisternis gevallen is, dan komt de Heere! Niet in een droom, terwijl Abram slaapt. Nee, daadwerkelijk. Tastbaar. Hoorbaar. Zichtbaar. Hoe? *“En ziet, daar was een rokende oven en vurige fakkel, die tussen de stukken doorging.”* Abram slaapt niet meer. Hij is er getuige van. Hij ziet het. En in het zien van wat er nu gebeuren gaat, wordt hij als het ware binnengeleid in het binnenste heiligdom. Want nu, in het nachtelijk duister, komt de Heere Zich op een heel bijzondere wijze openbaren. In de gestalte van een rokende oven en een vurige fakkel. Een rokende oven waarin vuur brandt. Zoveel vuur dat er uit de opening bovenin niet alleen rook komt, maar ook vuur. En zo herinnert het geheel aan zoiets als een vurige fakkel. Dat is het wat Abram ziet. En dan nog iets: dat gloeiend hete voorwerp, vol van vuur en rook en licht – die oven, hij beweegt. Het gaat tussen de stukken, de helften van de offerdieren, door. Het is voor Abram onmiskenbaar: de Heere Zelf is gekomen om met hem in een verbond te treden. En Hij openbaart Zich in de vorm van

een rokende vuurgloed. Waar het op wijst? Dat de Heere een geducht God is. “Wie is er onder ons die bij een verterend vuur wonen kan? Wie is er die bij een eeuwige gloed verkeren kan?” Maar dat is niet het enige. Het wijst ook daarop dat de Heere in Zijn toorn aan ontferming gedenkt. Er is namelijk *“licht in de rook”* [K. Schilder]. Door de rook heen schijnt de felle gloed van het vuur. En dat vuur verteert niet alleen, maar het geeft ook licht. Hoe kan die ontferming er zijn? Die is er vanwege het bloed.

In het oude oosten was het de gewoonte dat bij een verbondsluiting beide partijen door de straat van bloed liepen. Dat was wanneer ze samen (!) een verbond sloten. Maar hier is het anders. De Heere (!) maakt een verbond met Abram [Gen. 15: 18]. En de Heere (!) gaat tussen de stukken door [Gen. 15: 17]. Niet de Heere en Abram samen gaan tussen het geslachte vee door, maar alleen de Heere. Het gaat uitsluitend van Hem uit. Dat is de eenzijdige inzet van het verbond. Daarom spreken we ook van het genadeverbond. Maar ondertussen is aan alle voorwaarden van het verbond voldaan.

Het bloed is gestort. Het vuur van Gods toorn heeft gewoed. Maar er is licht in de rook.

In de inktzwarte duisternis van Golgotha ging God Zelf als het ware tussen de stukken door. Nee, er lagen op de kruisheuvel geen geslachte offerdieren. Er hingen alleen twee moordenaars aan weerszijden van de Heere Jezus. Daar ging Christus Zelf aan stukken. Hij werd geslacht als een offerdier. Hij liet Zijn vlees verscheuren. Hij vergoot Zijn bloed om verbondschenders te redden. Maar met dat bloed neemt God genoeg. Hij keurt het goed. Want het verbond is *“besloten...”*, het is vast gemaakt in het verbondsbloed van Christus. Op grond van dat bloed richt de Heere Zijn verbond op met Abramskinderen, die in zichzelf niet meer zijn dan Adamskinderen. Die verloren liggen. En die buiten dat bloed gewis verloren gaan. Maar die, toevlucht genomen hebbend tot dat bloed der verzoening, *“vastelijk mogen geloven dat zij tot dit genadeverbond behoren...”*

Maar daarover een volgende keer.

J.M.J. Kieviet

Daar ging Christus Zelf aan stukken. Hij werd geslacht als een offerdier.

Bijbelstudie

JOJACHIN - 1

2 Koningen 24:8,0;
2 Kronieken 36:9,10;
Jeremia 22:20-30.

Na de dood van koning Josia is de troon in Jeruzalem wel steeds bezet geweest door iemand uit het huis van David, maar geen van die koningen heeft ook maar iets van de godsvrucht van Josia vertoond. Van die vier zoons die Josia had zijn er drie koning geweest, Joahaz, Jojakim en Zedekia. Van alle drie moet de bijbelschrijver vertellen dat zij deden wat kwaad was in de ogen des Heeren (2 Kon. 23:32; 23:37; 24:19). Tussendoor was er dan ook nog een zoon van Jojakim, die ook een kort poosje

regeerde, Jojachin, maar ook van hem geldt hetzelfde; ook hij deed wat kwaad was in Gods ogen (2 Kon. 24:9). Somber klinkt dat refrein. Het kan natuurlijk ook niet anders of de dag van de afrekening zal komen. De Heere heeft het Tienstammenrijk doen ophouden te bestaan. Hij kan het Tweestammenrijk daarom ook niet laten voortbestaan. Maar hoe gaat het met de belofte die de Heere aan David deed? De belofte ten aanzien van de toekomst van Davids huis en vooral de belofte met betrekking tot de komende Verlosser. Op wie van Josia's zonen gaat die belofte over? Wie van hen wordt door de Heere ingeschakeld in het voorgeslacht van Zijn Zoon? Dat is voor de

vromen in Juda ook de vraag geweest, maar op het antwoord op die vraag hebben ze lang moeten wachten. Lange tijd leek het er op alsof God die belofte vergeten was en dat er van de komst van de Belofde niets terecht zou komen. Toch ging de Heere in stilte Zijn gang. Achteraf kunnen wij ontdekken wat Hij in die periode van stilte deed. We mogen er iets van zien als we nu gaan letten op de zoon van Jojakim, die zijn vader na diens dood opvolgt.

Jojachin wordt koning

Zijn naam is Jojachin. Hij is slechts achttien jaar oud als hij tot de troon geroepen wordt. In die achttien jaar heeft hij weinig goeds gezien. Zijn vader heeft hem

Op wie van Josia's zonen gaat die belofte over?

niet een bepaald goed voorbeeld gegeven. Wat hij van zijn moeder geleerd heeft weten we niet. Alleen haar naam kennen we. Zij heette Nehusta en was de dochter van Elnathan. Van die Elnathan hebben we ook al eerder gehoord. Hij was een van de vorsten in Jeruzalem, een trouwe dienaar van koning Jojakim, die indertijd de naar Egypte gevluchte profeet Uria heeft teruggehaald zodat hij in Jeruzalem gedood kon worden (Jer. 26:22,23). Dat zegt eigenlijk al wel genoeg van deze Elnathan. Als Jojachin het van zulke voorbeelden moest hebben dan kan er weinig van hem verwacht worden. Trouwens, wat betekent het rijk van Juda nog als Jojachin zijn vader opvolgt? Van de vroegere luister is bijna niets meer over. De koning van Babel heeft het eigenlijk voor het zeggen. De koning van Juda is in feite niet meer dan een vazal van deze Nebukadnezar. Heeft Jojakim niet begrepen dat in de feitelijke overheersing door Babel een oordeel des Heeren over Juda voltrokken wordt? Dat heeft hij toch via de boodschappen van Jeremia duidelijk kunnen horen? Luistert hij daar dan niet naar en keert hij niet terug tot de weg die zijn grootvader Josia ging? Nee, ondanks alles wat hij gehoord en gezien heeft gaat Jojachin in de voetsporen van zijn vader. Ook hij doet wat kwaad is in de ogen des Heeren. Ook hij maakt geen ernst met de dienst des Heeren. Ongevoelig is hij voor het Woord des Heeren. Zijn vader verbrandde dat Woord in de meest letterlijke zin, maar in figuurlijke zin doet Jojachin in de grond van de zaak niet anders. Ook hij heeft voor Gods Woord geen enkel respect.

Kan hij dat ongestraft blijven doen? Nee, dat kan hij niet. Dat laat de Heere niet geschieden. Hij gaat Nebukadnezar gebruiken om aan het bewind van Jojachin een einde te maken.

Nebukadnezar meent reden te hebben om op te trekken tegen Jeruzalem. Hij is om de een of andere reden ontevreden over de politieke koers van Jojachin. Het lijkt erop dat die reden deze is, dat Jojachin in jeugdige overmoed

gemeend heeft dat hij onder het juk van Babel uit zou kunnen komen als hij de steun van Egypte zou kunnen krijgen. Maar dat kan Nebukadnezar niet op zich laten zitten. Vandaar dat hij met zijn troepen optrekt naar Jeruzalem en de stad belegert.

Zo zien de dingen eruit als we alleen maar letten op de feiten. Er is echter meer, zeker voor hem of haar die gelooft, dat de Heere alle dingen bestuurt en regeert. Achter de politieke verwickelingen ook van die tijd zit de hand Gods. De Heere stuurt Nebukadnezar naar Jeruzalem, want ook Hij heeft reden om Jojachin een les te leren. Hij zal de zonden van deze jonge koning bezoeken. Hij is nog maar achttien jaar oud en hij zit nog maar drie maanden op de troon, maar als hij niet te jong is om te zondigen dan is hij ook niet te jong om de straf op zijn zonden te dragen.

Jeremia's boodschap

Al vrij spoedig nadat Jojachin koning is geworden, is er bij Nebukadnezar argwaan ontstaan en al heel snel heeft hij toen een legerafdeling naar Jeruzalem gezonden om de stad te belegeren. Later is deze koning ook zelf gekomen maar in de tijd voorafgaande daaraan klinkt in Jeruzalem de stem van Jeremia, want ook over Jojachin heeft hij wat te zeggen. Net zoals de Heere deed ten aanzien Joahaz en Jojakim heeft Hij Jeremia ook ten aanzien van Jojachin een boodschap gegeven. Ook dit keer is het een zwaargeladen boodschap.

Die boodschap staat opgetekend in het boek van de profeet, in hoofdstuk 22, beginnend bij vers 20. Niet op alles wat er staat zullen we letten. Enkele gedachten lichten we eruit. Het grootste verwijt van de Heere is dat Jojachin nog nooit naar de Heere geluisterd heeft. Hoe vaak de Heere hem ook aansprak steeds weer was zijn houding afwijzend. Hij weigerde te horen. Daarom zal hij in grote nood terecht komen. Dan zal hij zuchten en steunen. ('Begenadigd zijn' in vers 23 kan beter gelezen worden als 'zuchten'). Jeremia gebruikt dan het beeld

van een zegelring aan iemands rechterhand. Een kostbaar voorwerp waar de eigenaar niet graag vrijwillig afstand van doet. Maar al zou Jojachin zo'n kostbaar voorwerp aan Gods hand zijn dan zal de Heere Zelf die ring van Zijn vinger afrukken en wegdoen. Voor Jojachin is er alleen nog oordeel. De Heere zal hem in de handen van zijn vijanden geven; in de macht van hem voor wie hij beducht is, Nebukadnezar. Die zal Jojachin samen met zijn moeder Nehusta in een vreemd land brengen en daar zal hij nooit meer vandaan komen. Al verlangt hij nog zozeer naar Kanaän, hij zal dat land nooit meer zien.

Jeremia verkondigt deze boodschap niet maar aan koning Jojachin afzonderlijk. Nee, iedereen moet deze prediking horen. Vandaar dat dit Godswoord klinkt in de straten van Jeruzalem. Dan laat die boodschap niet na reactie te wekken. De mensen zijn er ontdaan van. Ze hebben medelijden met de jonge onervaren koning. Moet die nu al zulke zware straffen dragen? Is dit niet te erg? De mensen vinden het woord van Jeremia te zwaar.

Vandaar dat ze naar hem toegaan met de vraag of Jojachin, die ook wel Chonja genoemd wordt, een verachtelijk afgodisch beeld is of een bedorven vat waar niemand meer iets mee kan doen? Deugt hij nergens toe? Is hij net als iets wat een mens bij de vuilnis zet? Is het zo erg met hem, dat hij met zijn nageslacht moet worden weggevoerd in een vreemd land? Jeremia is op zijn beurt ontzet door deze reactie van het volk. Hoe kunnen ze zo spreken? Begrijpen ze het dan nog niet? Is alle arbeid die aan hen besteed is dan echt tevergeefs geweest? Dan wordt het hoog tijd dat ze echt eens gaan horen. Vandaar dat de profeet nu met grote nadruk uitroept: 'O land, land, land, hoor des Heeren Woord!' Zal er voor Jeruzalem en Juda nog raad zijn dan moeten ze eindelijk eens gaan horen. En acht geven op wat de Heere laat verkondigen. Dan geeft de profeet antwoord op hun vraag. De vraag was of het nu echt zo erg is met Jojachin dat

De Heere stuurt Nebukadnezar naar Jeruzalem, want ook Hij heeft reden om Jojachin een les te leren. Hij zal de zonden van deze jonge koning bezoeken.

deze zware straffen hem moeten treffen. Het antwoord is: Ja, zo erg is het! Jojachin is zo'n bedorven vat. Hij is zo'n nutteloos beeld. Hij heeft deze oordelen verdiend. Hoor maar wat God verder zegt. Jojachin moet opgeschreven worden als iemand die geen kinderen heeft. Bedoeld is, dat hij niemand zal hebben die op zijn troon zal zitten. Niemand uit zijn nageslacht zal hem opvolgen op de troon van David. Het is afgelopen

met Davids huis. De troon valt om. Het huis wordt een puinhoop, een vervallen hut. De boom wordt omgehakt en wat er overblijft is een afgehouden tronk. Meer niet. Verwachting is er voor Davids huis niet meer. Het zal dus nog erger worden dan men vreesde. Niet alleen Jojachin gaat in ballingschap, maar ook het huis van David houdt op te bestaan. Jojachin zelf zal niet voorspoedig zijn. Zijn leven stelt

eigenlijk niet veel meer voor. Het volk mag medelijden met hem hebben, maar dat brengt de Heere er niet toe om Zijn mening te veranderen. Het oordeel is vast besloten. Maar dat andere, is dat nog niet veel erger? Dat het huis van David ondergaat en dat er van dat heerlijke huis niet meer overblijft dan een vervallen hut?

P. den Butter

Vragenrubriek

De genadetijd (1)

U kent het dagboek "Een ding is nodig" van John Bunyan misschien wel. Bij het lezen van de dagstukjes van eind november rezen bij een echtpaar uit onze lezerskring enkele vragen, die ter opheldering en beantwoording thans voor ons liggen. Dank voor uw vraag! Ik hoop dat het antwoord enig licht mag geven op zaken die niet zo eenvoudig zijn. De vraag gaat over de volgende passage: "De dag der genade eindigt voor sommige mensen voordat God hen uit deze wereld wegneemt. Dat zien we bijvoorbeeld in het leven van Kain, Ismael en Ezau". Van Kain wordt dan gezegd dat de hemel vanaf het moment dat hij zijn broeder Abel doodde gesloten was. Van Ismael wordt gezegd dat zijn wegzending uit de tenten van Abraham tevens inhield dat hij door de Heere verworpen was. En tenslotte van Ezau dat de dag der genade voorbij was, nadat hij aan Jakob zijn eerstgeboorterecht verkocht had. De vraag is dan helder en klaar: is dit wel zo? Duurt de genadetijd niet tot de laatste snik? Het is een heel mooi onderwerp om over na te denken. Al geeft de bijbel ons aangaande deze mannen niet veel hoop, toch moeten wij het oordeel altijd en alleen aan de Heere overlaten, Die immers alléén de grote Kenner der harten is. Dit gezegd hebbende moeten we ons echter ernstig afvragen of wij

in deze drie onderhavige gevallen wel kunnen zeggen dat de genadetijd al voor hun sterven voorbij was, zelfs met duidelijke tijdstippen aangegeven, toen en toen was het voor hen voorbij. Wat weten wij daarvan?

Als we bij deze drie, Kain, Ismael en Ezau blijven, denken wij natuurlijk allereerst aan hun levenswijze. Die is niet goed te noemen. Maar let eens op de toepassing die Gods Woord maakt, als het gaat om deze en dergelijke mensen. Altijd waarschuwend. Bijvoorbeeld met betrekking tot Ezau: "Dat niet iemand zij een hoereerder of een onheilige, gelijk Ezau", Hebr. 12:16. En als het in Hebr. 11 gaat over het geloof van Abel en het ongeloof van Kain: "Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen", vers 6. En gaat het over de handel en wandel van het volk Israel in de woestijn: "Deze dingen zijn geschied ons tot voorbeelden, opdat wij geen lust tot het kwaad zouden hebben", 1 Kor. 10:6. Met andere woorden: al zouden wij van iemand zeker weten dat hij verloren is, de bijbel zegt: "Zie toe, dat gij Dien Die spreekt, niet verwerpt", Hebr. 12:25. Maar nu dan de concrete vraag: kunnen wij op grond van de bijbelse gegevens over deze mannen zeggen dat de genadetijd ruimschoots voor hun sterven voorbij was en dat zij tijdens hun leven door de Heere verworpen zijn?

Laten we beginnen bij Kain. God liet hem zien en gevoelen dat zijn offer Hem niet behaagde. In plaats van daardoor in de schuld terecht te komen, werd hij heel erg boos. Het was hem aan te zien. Het feit dat God zijn broer Abel wel aanzag, deed hem niet smeken om diezelfde genade, maar veroorzaakte bitterheid en jaloezie. Alles voortkomend, niet uit haat jegens zijn broer, maar uit haat jegens God. En uit haat jegens de Heere haatte hij ook Diens kind, Abel. God waarschuwde hem daarop voor de zonde. Want de zonde is een hellend vlak en jaloezie en haat is in de wortel der zaak al doodslag! Maar Kain, doe het goede, bekeer u, zoek Mij en leef, want anders komt het tot de daad van de doodslag zelf! Een waarschuwing is altijd genade! Kain verhardde zich echter en toen kwam het inderdaad tot die gruwelijke moordpartij. Nog liet God hem niet los maar riep hem ter verantwoording: Wat hebt gij gedaan? Die vraag moest hem in duizend stukken breken. Maar het tegendeel gebeurde. God had zijn daad ontdekt en confronteerde hem ermee, maar hij reageerde afwijzend en onverschillig. Wie in de schuld komt zal Gods barmhartigheid ervaren, maar wie zich tegen God verhardt zal de gevolgen moeten dragen! Daarom klinken dan die vreselijke woorden: gij zijt vervloekt! Een

Als we bij deze drie, Kain, Ismael en Ezau blijven, denken wij natuurlijk allereerst aan hun levenswijze.

Als de zonde over u heerst, Kain, ga je voor eeuwig verloren! En zo is Kain, zo vrezen wij, omgekomen.

vloek, die blijken zal uit tegenspoeden en misoogsten en onrust. Is met die vreselijke woorden nu de genadetijd voor Kain voorbij? De vloek, die de aarde als het ware uitspreekt over deze dwaze man, is nog niet de eeuwige vloek in de buitenste duisternis. Zij is er wel een voorspel van, een garantie, tenzij er bekering komt! Tenzij er bekering komt. Want God verleent Zijn genade altijd en alleen in de weg der bekering, de inkeer tot jezelf en de wederkeer tot God met smeking en geweent. En de wederkeer tot God gaat altijd gepaard met een inleving van de vloekwaardigheid, een belijdenis van die doemwaardigheid, maar ook een smeken om verlossing van de toekomende toorn. Let nu op: zeg nu niet dat Kain niet meer tot bekering kon komen. Bij God zijn alle dingen immers mogelijk? En de bekering van elk mens, wie dan ook, is altijd een wonderlijke Godsdaad

van genade, en genade alleen. Niemand maakt zich Gods genade waardig en elk mens derft de heerlijkheid Gods. Zeg nu zelf, u die God vreest, het kon voor u, durft u nu tegen Kain te zeggen als u hem op zijn doolweg tegen zou komen, dat het voor hem niet meer kan? God zei dat ook niet tegen Kain. Maar Hij waarschuwde hem wel! Als de zonde over u heerst, Kain, ga je voor eeuwig verloren! En zo is Kain, zo vrezen wij, omgekomen. Maar omdat hij de dag der genade heeft veracht en God niet in zijn ellende en schuld heeft aangeroepen! Kain mocht na Gods bestraffing zelfs nog in Gods algemene goedheid delen. En ook dat is genade. Want als Kain in onzekerheid over zijn eigen leven verkeert en vreest door de een of ander te worden doodgeslagen, wil God hem door middel van een bepaald teken, wat dat dan ook geweest moge zijn,

beschermen en bewaren voor zulk een dood. Dit is niets anders dan een verlenging van de genadetijd. En daar moest dat teken Kain voortdurend aan herinneren! Een teken van Gods bemoeienis met zijn leven. Zal dat teken uiteindelijk nog wat goeds hebben uitgewerkt in zijn leven? De bijbel zwijgt erover in alle talen. Wij dus ook maar. Maar als we van hem lezen dat hij weg ging van het aangezicht des HEEREN, dan vrezen we wel, zelfs met een grote vreeze. Door Gods goedheid werd Kains levenstijd nog verlengd, maar je kunt je er ook welbewust voor afsluiten en jezelf buiten sluiten. Waarschuwt Gods Woord ons enerzijds ons niet te verharderen, hetzelfde Woord zegt ook dat God je kan overgeven in de begeerlijkheden van het hart, Rom. 1:24. En daar kun je wel eens bang voor zijn! (Wordt vervolgd).

K. Hoefnagel

Kerkelijk actueel

Islamisering

Volgens Wilders gaan overal in Europa de lichten uit. Dat klinkt bijna profetisch. Hij is echter geen profeet. Ook wij moeten erkennen dat het in Nederland en in Europa niet goed gaat. Maar hopelijk willen we daarin de maatstaf van Gods Woord laten spreken. Dat neemt niet weg dat Wilders' uitspraak stemt tot nadenken.

De politiek

Iedereen beseft dat het niet goed gaat met ons werelddeel. De schuldenlast van de EU is enorm, de euro is zwak en meerdere landen bezwijken bijna onder de hoge staatsschuld. Wilders bedoelt het nog weer anders. Hij denkt dat de Islam de grootste bedreiging vormt voor Europa en dus ook voor Nederland. Hij merkt daarbij op dat er ook in meerdere landen een multiculturele elite is, die de moslims omarmt. Onze gewesten worden volgens hem uitgeleverd aan een uiterst gevaarlijke dreiging. Deze gedachten spraken me aan

omdat ik zelf al wat nadacht over deze ontwikkelingen. De stand van zaken is zo, dat er overal in de wereld door moslims campagnes worden opgezet tegen christenen. Denk aan de Kopten in Egypte, aan de zware vervolgingen in Afghanistan, aan landen als Iran en Irak; een christen is in een Islamitisch land zijn leven geen ogenblik zeker. Dat is des te ernstiger omdat de manier waarop mensen vermoord worden, een extra portie weerzin toevoegt aan de afschuw die er toch al bestaat tegen deze misdadige praktijken. Christenen worden werkelijk afgeslacht! Ik behoef hiervan geen voorbeelden

te geven want de krant meldt ons dit alles dagelijks. Dat bewijst het bestaan van een diepe haat en een grote moordzucht. We moeten niet vergeten dat er ten tijde van de Reformatie al een reële bedreiging was van de kant van de halve maan. Luther heeft hier het Lutherlied mede op geïntoneerd. Volgens Wilders is er een multiculturele elite in Nederland en elders, die er op uit is om de Islam in het zadel te helpen. Dat is dan heel duidelijk het geval bij het linkse politieke blok in ons land. Cohen is een voortrekker van deze gedachte. Halsema verklaarde kort geleden dat haar strijden voor moslims mede wordt geïnspireerd door haar ideaal dat het christendom daardoor zou worden ondermijnd. Dat moeten we goed vasthouden. Deze mensen hoort u nooit over christenvervolgingen elders en u hoort hen ook nimmer een goed woord spreken over de

De stand van zaken is zo, dat er overal in de wereld door moslims campagnes worden opgezet tegen christenen.

christelijke religie. Integendeel, men wil hier het christendom zoveel mogelijk uitrangeren en aan de kant schuiven. Helaas moeten we constateren dat ook binnen het CDA deze gedachten breed leven. Van Agt is een groot tegenstander van Israel en daarom denkt hij pro-Arabisch. Maar ook anderen schreeuwen moord en brand als er iets ten nadele van de immigranten uit het Oosten wordt gezegd. Men richt zich vooral tegen iemand als Wilders en wat betreft zijn stijl en zijn woordgebruik is dat ook terecht. Maar er ligt wel waarheid in die gedachte van die multiculturele elite.

Als ik nog een stap verder ga, dan denk ik aan Reformatorische christenen. Ook daar leeft bij velen een veel te vriendelijke houding ten opzichte van de Islam. Dat kan steunen op heel goede argumenten. Ook de Bijbel zegt ons dat we de vreemdeling goed gezind moeten zijn. We moeten wel doen aan allen. Vluchtelingen vanwege onderdrukking en geweld moeten bij ons welkom zijn. Maar we vergeten daarbij toch wel andere Bijbelse overwegingen die ook recht van spreken hebben. Jammer dat het iemand als Wilders is, die zich op zijn geëigende manier bezig houdt met dit belangrijke thema. Maar als iemand dit thema zou bespreken op een heel milde en softe manier, dan zou de invloed gering zijn en zouden deze denkbeelden bij voorbaat stranden. Juist door de schreeuwerige manier van Wilders spreekt hij een groot deel van ons volk aan en krijgt hij op deze manier invloed.

Het is een meten met twee maten als we hier sympathiek willen staan tegenover Moslims terwijl de Moslims onze broeders in andere landen trachten uit te roeien. Dat is mijn hoofdstelling. In Nederland loopt iedereen te hoop in de politiek, als het gaat over de hoogte van een minaret, terwijl in veel Moslimlanden de kerken in brand worden gestoken en christenen worden gedood. Verkwanselen we op die manier niet de grote kracht van het Evangelie van Jezus Christus en leveren we het dan niet uit aan de vijand? Verloochenen we niet de bloedige strijd die

de Kerk in andere landen moet strijden tegen deze machten? Kan het zijn dat de vervolgd christenen zich door ons in de steek gelaten voelen? Onderkennen wij het gevaar dat ook onze gewesten eerlang in het bloed gewenteld zullen worden, "tot een voedsel voor het vuur"? Zal de Heere ons onze dwaasheid niet eenmaal verwijtend voorhouden dat we hier hebben meegedaan aan het heulen met hen die de slachtschapen Christi hebben gemarteld en gehaat? Hebben wij wel genoeg gedaan om één van deze minsten een beker koud water te geven? We sluiten hier vrede met de grootste mogelijke terreur die zich richt tegen de zaak van Christus. Maar kunnen we wel spreken van terreur, zo vraagt u? Het is onmiskenbaar dat overal Islam en terreur samengaan. U zult nergens ter wereld voorbeelden vinden van christenen die uit eigener beweging naar de macht grijpen en te vuur en te zwaard anderen willen doden. Het christelijk geloof heeft een volkomen tegengesteld programma inzake de benadering van andersdenkenden. Maar u moet, als we spreken over de Mohammedanen, verschil maken tussen de mensen en tussen de leer. Natuurlijk kunnen er aanhangers zijn, die zich vreedzaam gedragen met anderen. Maar de sluimerende kiem van haat en oorlog lijkt toch overduidelijk aanwezig in de strategie van de Islam.

Gods Woord

We moet aan Gods Woord gedachten ontleen als het gaat over deze grote tegenstelling, die onze wereld beheerst.

De Heere Jezus heeft ons gewaarschuwd voor de valse profetie en voor de valse religie. Valse religie heerste al binnen de grenzen van het eigen volk; laat staan als we spreken over andere landen. Grote delen van bijvoorbeeld het CDA zullen mede geïnfecteerd zijn door de gedachte dat elke religie wel goede dingen heeft. Dus zijn ze allen in principe gelijk. Gods Woord spreekt van een absolute tegenstelling. Hoe stond Paulus op de Areopagus? De Grieken botsten op hetgeen hij hen voorhield. Het

kenmerk van de waarheid is het geloof in Christus, de weg der zaligheid uit genade. Alles wat daarbuiten ligt, mist het zicht op waarheid en verlossing. Het pleit meer voor de kerk in Moslimlanden dat zij vervolgd worden dan voor ons in het vrije Westen dat wij een pact sluiten met de maatschappij en met de leugen. En nu is het zeer terecht als we bewogen zijn met de zielen van hen die dwalen, maar dan hebben we het toch over bekering, die zowel voor ons als voor hen nodig is. Dat is een andere weg dan dat we ons laten meevoeren met de gedachten van de massa dat het allemaal zo'n vaart niet lopen zal. Er ligt een kloof, met de Islam, met de maatschappij, met de huidige politiek. Dit is de absolute tegenstelling, die gezinnen, steden, volkeren en landen verdeelt.

Daarnaast moeten we toch ook bedenken dat de Heere de grenzen der volkeren heeft vastgesteld. Ik begrijp nauwelijks dat deze overweging nooit tot haar recht komt in onze discussies. Israël moest alleen wonen in Kanaän; vermenigving met de andere volkeren leidde strijk en zet tot afgoderij. Ja, maar de situatie is nu toch heel anders? Dat is waar. Het Christendom is geen staat temidden van de staten; dat is wel zo met het Vaticaan. Daar heerst de gedachte dat de paus wel een eigen staat moet hebben, anders zou er een aardse macht over hem en de kerk heersen, wat voor Rome een onmogelijke gedachte is. Men denkt zo: om de schapen te kunnen weiden, moeten we als kerk macht hebben over de wolven. Protestantse kerken zijn heel de wereld door echter onderdelen van landen en staten. Hoewel we de geboden voor de mensheid maar ten dele kunnen bevorderen, moet innerlijk onze houding wel bepaald worden door het Woord van God, of dat nu kan of niet. De Heere gaf de grenzen. Het argument voor immigratie is dan altijd dat we de gastarbeiders zelf binnen gehaald hebben. Dat schept zeker wel verplichtingen, maar dat geldt dan hen die hier een plaats hebben. En zijn deze verplichtingen dan zo verregaand, dat we deze mensen moeten natu-

We sluiten hier vrede met de grootste mogelijke terreur die zich richt tegen de zaak van Christus.

*De Reformatie
inzonderheid
heeft ons
werelddeel
gestempeld.
Het is waar
dat Nederland
zich daarvan
afkeert.*

raliseren en financieel rondom in alles schadeloos moeten stellen? Denk hier aan gezinshereniging en aan de verregaande financiële tegemoetkomingen, met als gevolg fraude en misbruik? Het is niet onterecht dat dit kabinet maatregelen neemt tegen wildgroei op dit terrein.

Er zijn er, en dit ten derde, die de grote waarde zien van onze eigen Joods-christelijke cultuur. Dat is heel wijs en ook vaag aangeduid. Maar zeker heeft het Christendom in Europa diepe sporen getrokken en moeten we daaraan geen voorrang verlenen? Zelfs Wilders stelt dit. De Reformatie inzonderheid heeft ons werelddeel gestempeld. Het is waar dat Nederland zich daarvan afkeert. Ook andere landen doen dat, zoals Engeland, waar de kerk ook moeilijke tijden tegemoet denkt te gaan. Maar bij onze Oosterburen ligt dat weer wat anders. Daar heeft de kerk vanouds toch een meer algemene betekenis en lijken overheid en volk sympathieker te staan tegenover de kerk. Ook al gaat de kerk verdwijnen in Europa, wetgeving en beschaving zijn mede bepaald door Gods Woord. Daar zetten we

ons voor in. In deze gedachtegang vormt de Islam een regelrechte bedreiging. Zijn we dan bang? Men verwijt de kerk wel dat ze bang is in deze tijd. Bang voor allerlei tegendraadse bewegingen. Maar bent u er dan niet bang voor? Voor de demonische machten van deze dagen? We behoren toch onze zaligheid te werken met vreze en beven?

Ik denk nog aan een andere factor. Paulus heeft het over de geestelijke boosheden in de lucht, de machten en de overheden (Ef.6:12v; Coll.2:15). Dat wijst op een geestelijke strijd. Het gaat niet om een strijd tegen vlees en bloed, tegen mensen, tegen Islamiëten, nee, het gaat om een veel ernstiger gevecht, namelijk de strijd tegen de duivelse machten tot zelfs in ons eigen leven toe. Satan hult zich in het kled van ongeloof, maar ook in dat van bijgeloof. Hij bedient zich van ideologieën en machtsblokken. Mensen zijn gelukkig geen duivelen, maar we kunnen als mensen, ook u en ik, wel gebruikt worden als een middel om demonische plannen door te voeren.

En staan wij nu in deze strijd? Aan

welke kant strijden wij? Ik kom terug bij mijn uitgangspunt.

Wilders is geen profeet. Ook hij kan heel duidelijk gebruikt worden voor antichristelijke manipulaties. Hij is ook geen christen. Als hij nu al zegt dat in Europa de lichten uitgaan, dan moeten wij des te meer oog hebben voor de machten der duisternis die overal opgang maken. Als hij dat nu roept en de kerk is er blind voor, dan zouden we wel heel diep gezonken zijn. Daarom heeft zo'n bericht ons toch wel veel te zeggen. Er is maar één Licht in deze wereld en dat is Christus. Zijn zaak staat er in Europa en in Nederland zeer zwak voor. Dat geldt van Den Haag en van Hilversum. Als er Ufo's zouden leven onder ons en als ze de centrale knooppunten zouden bezetten, dan zouden we groot alarm slaan. Het is te vrezen dat geestelijke machten en structuren ons volk in hun greep hebben. Paulus streed daartegen en strijden wij met hem? Dan hebben we de geestelijke wapenrusting nodig. Daarom hebben we echte profetie nodig. Echte profeten op Sions muren!

**Niet bij brood
alleen...**

De huisgemeenten
willen regionale
Bijbelscholen met
internaat opzetten.
Uw gift helpt hierbij.

HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

3473-76-029 t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
Voor info: 06-200 13 173 of www.hudson-taylor.nl

圣经文字

Dan denken we niet mee met de trendsetters, maar dan waarschuwen we als we het gevaar zien komen. In ootmoed en in schuld-besef. "Profeet, sta op, profeet, ga profeteren, want eer Ik weer als Rechter wederkom, zal zich Mijn volk geheel tot Mij bekeren".

P. Roos

*Rust en ontspanning
in de
prachtige Eifel!*

**Ruime appartementen
te huur**

Inl.: 0049-6594258990 en
www.huizesolagratia.nl

Liefde voor Israël

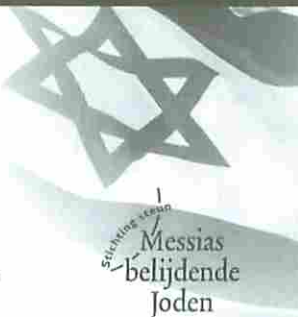
als primaire drijfveer

De stichting bevordert door haar werk de evangelieverkondiging onder de Joden

Voor meer informatie over ons werk, lezingen en donaties, ga naar onze website www.messiasbelijdendejoden.nl of neem contact op met ds. G. Bouw tel. 0172 - 47 00 40, e-mail: g.bouw@solcon.nl

Een gift overmaken kan op **37 78 53 496**.

Postbus 22 - 3860 AA Nijkerk

Van de administratie

D.V. volgende week zult u de acceptgirokaart in de bus krijgen om het abonnementsgeld voor het jaar 2011 te betalen. De abonnementsprijs is voor dit jaar € 13,50. Een extra betaling als gift is van harte welkom, zeker omdat wij door kostenstijgingen het tekort op de exploitatie zien toenemen. Uw gift aan de Stichting Bewaar het Pand is ook in 2011 aftrekbaar, binnen de fiscale grenzen, in de aangifte inkomstenbelasting, daar de Stichting Bewaar het Pand door de belastingdienst is erkend als een algemeen nut beogende instelling (ANBI). Dit geldt ook voor schenkingen en legaten.

Met vriendelijke groeten, P.J. Boers

5-daagse busreis naar België.

**Thema: KERKHISTORIE o.l.v. Dhr. Henk Bor
20 t/m 24 juni 2011**

**Vraag het speciale dag-tot-dagprogramma aan
of kijk op onze site**

Kreijkes Vakantie Idee

De Reformatorische reisorganisatie!
Tel. 0548 - 514 188 www.kreijkes.nl

"DE BESTE lerarenopleiding? WOW!"

Driestar Hogeschool biedt:

- hoog aangeschreven opleidingen
- ruime keus in verdiepende vakken
- sterke verbinding tussen theorie en praktijk

Open dag 12 maart

Informatie over al onze vol- en deeltijd opleidingen zoals Leraar Basisonderwijs (pabo), Leraar Voortgezet Onderwijs en ook onze masteropleidingen.

Kijk voor onze andere open dagen
of een meeloopdag op
www.driestar-hogeschool.nl

Driestar hogeschool

TALENT IN ONTWIKKELING

Driestar Hogeschool: voor het opleiden en professionaliseren van leraren.

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk.
Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10,
8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,
2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl
ING 70.43.50 t.n.v. Stichting
Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 13,50 per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde
Staten en Canada 12 dollar per jaar.
Advertenties € 0,36 (ex. BTW) per mm
met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Vraag nu een gratis proefles aan!

Thuis studeren in uw eigen tempo, via internet of schriftelijk

Het zien op Jezus, De stad Gods, De Redelijke Godsdienst, de Institutie; overbekende titels. Misschien hebt u ze thuis wel staan. Maar hebt u ze ooit helemaal gelezen? De cursussen van De Banier stimuleren u om zo'n standaardwerk door te nemen en de stof te verwerken. Gewoon thuis, in uw eigen tempo en begeleid door deskundige docenten. Via internet of schriftelijk.

Studeren via internet

Uw studie verloopt geheel via internet. U krijgt een wachtwoord om in te loggen en het hele studieproces vindt online plaats. U communiceert rechtstreeks met de docent, maar ook met uw medecursisten. Uw studie verloopt geheel via internet. U krijgt een wachtwoord om in te loggen en het hele studieproces vindt online plaats. U communiceert rechtstreeks met de docent, maar ook met uw medecursisten.

Met de cursus over De Stad Gods verdiept u uw persoonlijke kennis over dit levenswerk van Augustinus en leert u het belang van zijn boek in te zien voor de huidige maatschappij.

Bij de cursus over De Redelijke Godsdienst bestudeert u het

boek aan de hand van vragen, waarbij Brakel van bladzijde tot bladzijde wordt gevolgd.

De Institutie van Calvijn bestudeert u aan de hand van vragen en opdrachten. U kunt de Institutie zowel in de vertaling van Sizoo als van De Niet (2009) gebruiken.

Schriftelijk studeren

Drie cursussen zijn ook schriftelijk te volgen. De cursus over Het zien op Jezus van Ambrosius wordt uitsluitend schriftelijk aangeboden. U stuurt de antwoorden per post of per e-mail naar de docent.

code	auteur	Titel van het boek	schriftelijk	internet	cursusduur
Br	W. à Brakel	De Redelijke Godsdienst (3 dl)	€ 279,-	€ 259,-	3 jaar - maximaal 5 jaar
Cal	J. Calvijn	De Institutie	€ 229,-	€ 219,-	2 jaar - maximaal 3 jaar
Aug	A. Augustinus	De stad Gods	n.v.t.	€ 199,-	1 jaar - maximaal 2 jaar
Am	I. Ambrosius	Het zien op Jezus	€ 219,-	n.v.t.	maximaal 5 jaar

U kunt desgewenst het bijbehorende boek direct bestellen. Geef dat duidelijk aan op de bon of in uw mail.

Stuur de bon op of mail de gegevens naar:

cursus@debanier.nl

Meer informatie over de cursussen vindt u op

www.debanier.nl/cursussen

de Banier

cursussen

Ja, ik wil graag thuis studeren in eigen tempo

Ik wil graag eerst een gratis proefles van de cursus met code: internet /schriftelijk *)

Ik geef me op voor de cursus met de code: internet /schriftelijk *)

Ik bestel wel niet het boek dat bij de cursus hoort.

Ambrosius, Het zien op Jezus, € 52,50

Augustinus, De Stad Gods, € 34,95

Brakel, De Redelijke Godsdienst, € 129,50

Calvijn, De Institutie (vert. De Niet) € 159,50

Naam:

Adres:

PC/Plaats:

E-mail:

Telefoon:

Datum:

Ik machtig De Banier BV te Apeldoorn om eenmalig van mijn rekeningnummer

af te schrijven een bedrag van €
(Cursusgeld plus eventueel het boek. U betaalt geen verzendkosten. Niet invullen als u een proefles aanvraagt.)

Handtekening

Stuur de bon naar: De Banier Antwoordnummer 92, 7300 VB Apeldoorn

*) doorhalen wat niet van toepassing is.